

Regeringens proposition

2001/02:183

Ändringar i lagen om vägtrafikregister

Prop.
2001/02:183

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 23 maj 2002

Göran Persson

Björn Rosengren
(Näringsdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås vissa ändringar i lagen (2001:558) om vägtrafikregister i syfte att dels underlätta den bil- och komponenttestverksamhet som bedrivs framför allt i övre Norrlands inland, dels möjliggöra att amatörbyggda och ombyggda fordon provkörs inför en registreringsbesiktning trots att de är avställda eller över huvud taget inte är registrerade i vägtrafikregistret. Det förstnämnda föreslås ske genom

- att saluvagnslicens skall kunna meddelas tillverkare som för in fordon i Sverige för testkörning, den som på en tillverkares uppdrag utför testkörningar samt den som yrkesmässigt tillverkar fordonskomponenter,
- att det blir möjligt att meddela en ny tillfällig registrering för ett fordon som används i testverksamhet trots att tolv månader inte har förflutit sedan utgången av närmast föregående period av sådan registrering,
- att det blir möjligt att meddela tillfällig registrering för ett testfordon redan innan det förts in i Sverige, samt
- att det blir möjligt att bruka oregistrerade testfordon som har förts in i Sverige kortaste lämpliga väg till eller från ett besiktningsorgan för kontrollbesiktning.

Vidare föreslås vissa ändringar i lagen om vägtrafikregister för att göra systemet med tillfällig registrering mera flexibelt.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 december 2002.

1	Förslag till riksdagsbeslut	4
2	Lagtext	5
2.1	Förslag till lag om ändring i lagen (2002:000) om ändring i lagen (2001:558) om vägtrafikregister.....	5
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (2001:558) om vägtrafikregister.....	7
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (2001:558) om vägtrafikregister.....	9
3	Ärendet och dess beredning.....	11
4	Bil- och komponenttestverksamheten.....	12
4.1	Kort beskrivning av testverksamheten	12
4.2	Tidigare ordning och gällande rätt	13
4.3	Biltestverksamheten och den nya lagstiftningen om vägtrafikregister.....	15
4.4	Bör lagstiftningen ändras och i så fall hur?.....	15
4.4.1	Inledande överväganden.....	15
4.4.2	Saluvagnslicens som alternativ till tillfällig registrering	16
4.4.3	Ansökan om ny tillfällig registrering i anslutning till utgången av föregående period av tillfällig registrering.....	18
4.4.4	Ansökan om tillfällig registrering innan fordonet förts in i Sverige	18
4.4.5	Möjlighet att bruka ett oregistrerat fordon till och från besiktningsorgan för kontrollbesiktning	19
5	Provkörning av ombyggda och amatörbyggda fordon	20
6	Vissa frågor om giltighetstiden av tillfällig registrering.....	23
7	Ikraftträdande och vissa författningstekniska frågor	25
7.1	Ikraftträdande	25
7.2	Vissa författningstekniska frågor	25
8	Konsekvenser av förslagen	26
9	Författningss kommentar.....	26
9.1	Förslaget till lag om ändring i lagen (2002:000) om ändring i lagen (2001:558) om vägtrafikregister.....	26
9.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:558) om vägtrafikregister.....	27
9.3	Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:558) om vägtrafikregister.....	28
Bilaga 1	Promemorians lagförslag	29
Bilaga 2	Förteckning över remissinstanserna.....	32
Bilaga 3	Lagrådsremissens lagförslag.....	33
Bilaga 4	Lagrådets yttrande.....	39

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 2001/02:183

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (2002:000) om ändring i lagen (2001:558) om vägtrafikregister,
2. lag om ändring i lagen (2001:558) om vägtrafikregister,
3. lag om ändring i lagen (2001:558) om vägtrafikregister.

2 Lagtext

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (2002:000) om ändring i lagen (2001:558) om vägtrafikregister

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2001:558) om vägtrafikregister

dels att 13 och 18 §§ i stället för deras lydelse enligt lagen (2002:000) om ändring i nämnda lag skall ha följande lydelse,

dels att ikraftträdandebestämmelserna till lagen (2002:000) om ändring i nämnda lag skall ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2001/02:130 Föreslagen lydelse

13 §

Bestämmelserna i 12 § gäller inte i fråga om

1. fordon som används uteslutande inom inhägnade järnvägs- eller industriområden eller inom inhägnade tävlingsområden eller andra liknande inhägnade områden,

2. släpvagnar som dras av traktorer, motorredskap klass II eller sådana tunga terrängvagnar som är konstruerade för en hastighet av högst 30 kilometer i timmen, om fordonen i det enskilda fallet används endast på motsvarande sätt som en jordbrukstraktor enligt fordonsskattelagen (1988:327),

3. fordon som brukas kortaste lämpliga väg till eller från ett besiktningsorgan enligt 4 kap. 2 § *fordonslagen* (2002:000) för registreringsbesiktning,

4. fordon som provkörs vid besiktning eller inspektion av polisman *eller sådan besiktnings-tekniker*, bilinspektör eller *tekniker som avses i fordonslagen* i den utsträckning som behövs för att förrättningen skall kunna genomföras,

5. fordon som provkörs av den som Vägverket särskilt förordnat att utföra haveriundersökning, att

3. fordon som brukas kortaste lämpliga väg till eller från ett besiktningsorgan enligt 2 § *lagen* (1994:2043) om vissa besiktningsorgan på fordonsområdet för registreringsbesiktning *eller, i fråga om fordon som har förts in i Sverige för testkörning enligt 23 § första stycket 4, för kontrollbesiktning,*

4. fordon som provkörs vid besiktning eller inspektion av polisman, *besiktningsorgan enligt 2 § lagen om vissa besiktningsorgan på fordonsområdet*, bilinspektör eller *tekniskt biträde* i den utsträckning som behövs för att förrättningen skall kunna genomföras,

5. fordon som provkörs av den som Vägverket särskilt förordnat att utföra haveriundersökning, att

utöva tillsyn enligt produkt-säkerhetslagen (1988:1604) eller att handlägga ett ärende, *eller*

utöva tillsyn enligt produkt-säkerhetslagen (1988:1604) eller att handlägga ett ärende,

6. ombyggda eller amatörbyggda fordon som provkörs inför en registreringsbesiktning av den som Vägverket särskilt förordnat att utföra sådan provkörning, eller

6. fordon som brukas med stöd av saluvagnslicens enligt 18 §.

7. fordon som brukas med stöd av saluvagnslicens enligt 18 §.

I fall som avses i första stycket 3 skall handlingar som visar avtalad tid hos besiktningsorganet medföras och på tillsägelse visas upp för en polisman eller en bilinspektör.

Finner polisman anledning att anta att fordon som han anträffar i trafik inte är i föreskrivet skick tillämpas första stycket 4 på motsvarande sätt.

18 §

Med stöd av en saluvagnslicens får fordon som *licenshavaren yrkesmässigt tillverkar, transporterar eller handlar med och som inte är registrerade i vägtrafikregistret eller som är avställda* brukas för

Med stöd av en saluvagnslicens får fordon som *inte är registrerade i vägtrafikregistret eller som är avställda och som licenshavaren yrkesmässigt tillverkar, transporterar eller handlar med eller som licenshavaren utför fordons-*tester med, brukas för

1. provkörning i samband med tillverkning eller reparation,

1. provkörning i samband med tillverkning eller reparation *samt testkörning,*

2. färd kortaste lämpliga väg från hamn, järnvägsstation, fabrik, reparationsverkstad, förvaringslokal eller liknande till sådan plats eller lokal eller till garage,

2. färd kortaste lämpliga väg från hamn, järnvägsstation, fabrik, reparationsverkstad, förvaringslokal, *plats för testkörning* eller liknande till sådan plats eller lokal eller till garage,

3. färd kortaste lämpliga väg till eller från ett besiktningsorgan enligt 4 kap. 2 § *fordonslagen* (2002:000) för besiktning, och

3. färd kortaste lämpliga väg till eller från ett besiktningsorgan enligt 2 § *lagen* (1994:2043) om vissa *besiktningsorgan på fordonsområdet* för besiktning, och

4. körning i den omfattning som behövs för demonstration eller försäljning.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 2003.

Denna lag träder i kraft, *i fråga om 13 och 18 §§ den 1 december 2002, och i övrigt den 1 maj 2003.*

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:558) om vägtrafikregister

Härigenom föreskrivs att 13 och 18 §§ lagen (2001:558) om vägtrafikregister skall ha följande lydelse.

Lydelse enligt förslag 2.1 i denna Föreslagen lydelse proposition

13 §

Bestämmelserna i 12 § gäller inte i fråga om

1. fordon som används uteslutande inom inhägnade järnvägs- eller industriområden eller inom inhägnade tävlingsområden eller andra liknande inhägnade områden,

2. släpvagnar som dras av traktorer, motorredskap klass II eller sådana tunga terrängvagnar som är konstruerade för en hastighet av högst 30 kilometer i timmen, om fordonen i det enskilda fallet används endast på motsvarande sätt som en jordbrukstraktor enligt fordonsskattelagen (1988:327),

3. fordon som brukas kortaste lämpliga väg till eller från ett besiktningsorgan enligt 2 § *lagen (1994:2043) om vissa besiktningsorgan på fordonsområdet* för registreringsbesiktning eller, i fråga om fordon som har förts in i Sverige för testkörning enligt 23 § första stycket 4, för kontrollbesiktning,

4. fordon som provkörs vid besiktning eller inspektion av polisman, *besiktningsorgan enligt 2 § lagen om vissa besiktningsorgan på fordonsområdet*, bilinspektör eller *tekniskt biträde* i den utsträckning som behövs för att förrättningen skall kunna genomföras,

5. fordon som provkörs av den som Vägverket särskilt förordnat att utföra haveriundersökning, att utöva tillsyn enligt produktsäkerhetslagen (1988:1604) eller att handlägga ett ärende,

6. ombyggda eller amatörbyggda fordon som provkörs inför en registreringsbesiktning av den som Vägverket särskilt förordnat att utföra sådan provkörning, eller

7. fordon som brukas med stöd av saluvagnslicens enligt 18 §.

I fall som avses i första stycket 3 skall handlingar som visar avtalad tid hos besiktningsorganet medföras och på tillsägelse visas upp för en polisman eller en bilinspektör.

3. fordon som brukas kortaste lämpliga väg till eller från ett besiktningsorgan enligt 4 kap. 2 § *fordonslagen (2002:000)* för registreringsbesiktning eller, i fråga om fordon som har förts in i Sverige för testkörning enligt 23 § första stycket 4, för kontrollbesiktning,

4. fordon som provkörs vid besiktning eller inspektion av polisman *eller sådan besiktnings-tekniker*, bilinspektör eller *tekniker som avses i fordonslagen* i den utsträckning som behövs för att förrättningen skall kunna genomföras,

Finner polisman anledning att anta att fordon som han anträffar i trafik inte är i föreskrivet skick tillämpas första stycket 4 på motsvarande sätt. Prop. 2001/02:183

18 §

Med stöd av en saluvagnslicens får fordon som inte är registrerade i vägtrafikregistret eller är avställda och som licenshavaren yrkesmässigt tillverkar, transporterar eller handlar med eller som licenshavaren utför fordonstester med, brukas för

1. provkörning i samband med tillverkning eller reparation samt testkörning,

2. färd kortaste lämpliga väg från hamn, järnvägsstation, fabrik, reparationsverkstad, förvaringslokal, plats för testkörning eller liknande till sådan plats eller lokal eller till garage,

3. färd kortaste lämpliga väg till eller från ett besiktningsorgan enligt 2 § *lagen (1994:2043) om vissa besiktningsorgan på fordonsområdet* för besiktning, och

3. färd kortaste lämpliga väg till eller från ett besiktningsorgan enligt 4 kap. 2 § *fordonslagen (2002:000)* för besiktning, och

4. körning i den omfattning som behövs för demonstration eller försäljning.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 2003.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:558) om vägtrafikregister

Härigenom föreskrivs att 19, 23, 24 och 28 §§ lagen (2001:558) om vägtrafikregister skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

19 §

Saluvagnslicens kan meddelas den som yrkesmässigt tillverkar, transporterar eller handlar med motordrivna fordon eller med släpfordon.

Saluvagnslicens kan meddelas den som yrkesmässigt tillverkar, transporterar eller handlar med motordrivna fordon eller med släpfordon *eller den som yrkesmässigt tillverkar fordonskomponenter. Saluvagnslicens kan också meddelas den som anges i 23 § första stycket 4 och som för in fordon i Sverige för testkörning samt den som på uppdrag yrkesmässigt utför sådan testkörning.*

Licens får inte meddelas om det skäligen kan antas att den kommer att missbrukas eller om det finns något annat särskilt skäl mot att den meddelas.

Med tillverkning avses i första stycket även sådan påbyggnad eller lackering som ingår som ett led i arbetet med att färdigställa fordonen.

23 §

Tillfällig registrering får meddelas för ett fordon som inte skall registreras för att stadigvarande brukas i Sverige, om

1. sökanden inte har sitt egentliga hemvist i landet och här förvärvar ett fordon,

2. sökanden har sitt egentliga hemvist i landet och här förvärvar ett nytt fordon men avser att flytta från landet inom tre månader från den dag då den tillfälliga registreringen meddelas,

3. sökanden är en svensk utlandsmyndighet som här förvärvar ett nytt fordon som skall brukas utanför landet, eller

4. sökanden inte har sitt egentliga hemvist eller, i fråga om en juridisk person, sin ledning i Sverige och sökanden eller den som representerar den juridiska personen endast tillfälligt skall vistas i landet samt fordonet *har förts in för enskilt bruk eller för testkörning eller annat liknande ändamål och endast tillfälligt skall användas i Sverige.*

4. sökanden inte har sitt egentliga hemvist eller, i fråga om en juridisk person, sin ledning i Sverige och sökanden eller den som representerar den juridiska personen endast tillfälligt skall vistas i landet samt fordonet *endast tillfälligt skall användas i Sverige, och*

a) det har förts in i eller skall föras in i landet för testkörning eller annat liknande ändamål,

eller

b) det har förts in i landet för enskilt bruk.

Tillfällig registrering enligt första stycket gäller *under tolv månader från den dag den meddelades*. Tillfällig registrering enligt första stycket 1 av ett fordon som inte är nytt gäller dock endast under en månad.

Tillfällig registrering enligt första stycket gäller *från den dag den meddelades och under tolv månader eller om sökanden begär det under tre eller sex månader*. Tillfällig registrering enligt första stycket 1 av ett fordon som inte är nytt gäller dock endast under en månad.

24 §

Tillfällig registrering får meddelas på nytt för ett visst fordon först sedan tolv månader har förflutit efter utgången av närmast föregående period av en sådan registrering.

Tillfällig registrering får meddelas på nytt för ett visst fordon först sedan tolv månader har förflutit efter utgången av närmast föregående period av en sådan registrering. *Denna begränsning för en ny registrering gäller dock inte sådana fordon som anges i 23 § första stycket 4 och som används för testkörning.*

28 §

Om de i 22 eller 23 § angivna förutsättningarna inte är uppfyllda skall det beslutas att den tillfälliga registreringen skall upphöra.

Om de i 22 eller 23 § angivna förutsättningarna inte är uppfyllda skall det beslutas att den tillfälliga registreringen skall upphöra. *Det samma gäller om fordonet har bytt ägare eller om ägaren begär att registreringen skall upphöra.*

Denna lag träder i kraft den 1 december 2002.

3 Ärendet och dess beredning

Den 1 oktober 2001 trädde lagen (2001:558) om vägtrafikregister och förordningen (2001:650) om vägtrafikregister i kraft. De båda författningarna ersatte bl.a. exportvagnskungörelsen (1964:39), bilregisterkungörelsen (1972:599), turistvagnskungörelsen (1972:601) och kungörelsen (1973:766) om interimslicens för fordon. De flesta materiella bestämmelser fördes i princip oförändrade över från de gamla författningarna till de båda nya. I ett avseende skiljer sig dock de nya bestämmelserna från de gamla. De institut som tidigare gav rätt att tillfälligt bruka fordon – registrering i exportvagnsregistret, turistvagnslicens och interimslicens – har i de nya författningarna ersatts av ett system för tillfällig registrering.

Kort tid efter det att de nya författningarna trätt i kraft konstaterades att det nya regelverket i vissa hänseenden fick mindre önskade konsekvenser. Den bil- och komponenttestverksamhet som äger rum framför allt i övre Norrlands inland försvårades, liksom den provning av ombyggda och amatörbyggda fordon som utförs av organisationer för amatörbyggen.

I syfte att undanröja de angivna konsekvenserna har Vägverket i en promemoria föreslagit vissa ändringar i lagen om vägtrafikregister. I promemorian har Vägverket vidare föreslagit vissa ytterligare justeringar i lagen som har aktualiserats sedan det nya regelverket började tillämpas. Lagförslaget i Vägverkets promemoria finns i *bilaga 1*.

Vägverkets promemoria har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 2*. En sammanställning över remissyttrandena finns tillgänglig i Näringsdepartementets ärende N2002/3499/TP.

Lagrådet

Regeringen beslutade den 2 maj 2002 att inhämta Lagrådets yttrande över de lagförslag som finns i *bilaga 3*. Lagrådet lämnade förslagen utan erinran. Lagrådets yttrande finns i *bilaga 4*. I förhållande till lagrådsremissen har vissa redaktionella ändringar gjorts i lagförslagen i propositionen.

4 Bil- och komponenttestverksamheten

4.1 Kort beskrivning av testverksamheten

Den biltestverksamhet som bedrivs framför allt i övre Norrlands inland har utvecklats från en småskalig och anonym provningsverksamhet till en tjänsteindustri som för närvarande sysselsätter omkring 2 000 personer under vinterhalvåret. Verksamheten, som består i tester av såväl bilprototyper som bilkomponenter, bedrivs huvudsakligen av biltillverkare och komponenttillverkare i egen regi. Många av världens ledande komponent- och biltillverkare finns representerade i regionen. Testerna sker dock i nära samarbete med lokala serviceföretag som preparerar banor, bilar och utrustning. De lokala företagen utför även viss provning på uppdrag av tillverkarna.

Under en tioårsperiod från år 1989 har den årliga omsättningen i verksamheten ökat från 64 miljoner kronor till 425 miljoner kronor. Det senaste året har omsättningen ökat med närmare 23 %.

De berörda företagen beräknar att investeringarna under den närmaste treårsperioden kommer att uppgå till 400 miljoner kronor. Detta innebär en ökning med 83 % i förhållande till de 217 miljoner kronor som investerades under perioden 1998–2000. Investeringar har hittills till stor del skett i isbanor, men även i landbaserade banor, garage och verkstäder etc.

Biltestverksamheten i Sverige växer fortfarande, men har fått konkurrens från bl.a. testverksamhet i norra Finland. För att på ett samordnat sätt möta konkurrensen och för att tillsammans arbeta för fortsatt tillväxt i verksamheten har de lokala entreprenörerna slutit sig samman i den ideella föreningen Swedish Provingground Association (SPA).

Som ett led i det regionalpolitiska arbetet tillsatte regeringen den 21 februari 2002 en särskild förhandlingsman med uppdrag att föreslå åtgärder som stödjer, stimulerar, utvecklar och kompletterar bil- och komponenttestverksamheten i övre Norrlands inland. Förhandlingsmannen skall senast den 1 november 2002 överlämna förslag till åtgärder till regeringen.

Många av de bilar som används i testverksamheten är varken registrerade i Sverige eller i något annat land. Dessa bilar får därför enligt huvudregeln i 12 § lagen (2001:558) om vägtrafikregister inte brukas i Sverige. De kan inte heller brukas med stöd av bestämmelserna i 14 § lagen om vägtrafikregister och i förordningen (1987:27) om fordon i internationell vägtrafik i Sverige. För att fordonen skall kunna brukas måste de i stället tillfälligt registreras här i enlighet med bestämmelserna i 21–28 §§ lagen om vägtrafikregister.

Turistvagnskungörelsen

När lagen (2001:558) om vägtrafikregister trädde i kraft den 1 oktober 2001 upphörde turistvagnskungörelsen (1972:601) att gälla. Fram till Sveriges inträde i EU år 1995 reglerades möjligheten att bruka testfordon som inte var registrerade i Sverige av bestämmelserna i turistvagnskungörelsen, se vidare nedan.

Enligt 2 § i kungörelsen kunde turistvagnslicens för brukande av vissa närmare angivna typer av fordon meddelas den som inte hade sitt egentliga hemvist i Sverige och endast tillfälligt skulle vistas i landet. Som ytterligare förutsättningar gällde enligt samma paragraf att fordonet förts in i landet för enskilt bruk eller annat liknande ändamål, att fordonet endast tillfälligt skulle användas i riket samt att temporär tullfrihet medgivits för fordonet eller att fordonet kontrollerats av tullen på annat sätt.

Den tillfälliga lösningen

Efter Sveriges inträde i EU kunde inte längre turistvagnslicens användas för fordon som fördes in från ett annat EU-land, eftersom tullen inte längre kontrollerade de fordon som kom in i Sverige.

För att det även fortsättningsvis skulle vara möjligt att till landet föra in testfordon som inte var registrerade började Vägverket bevilja undantag från det krav i förordningen (1987:27) om fordon i internationell vägtrafik i Sverige som innebär att ett fordon som framförs med stöd av bestämmelserna i den förordningen måste vara registrerat i ett annat land. Med stöd av dessa undantag kunde således testfordon som över huvud taget inte var registrerade i något land köras i Sverige.

Vägverket ställde något olika krav på fordonen vid olika tidpunkter för att ett undantag skulle beviljas. Något krav på att fordonen skulle ha genomgått en kontrollbesiktning eller vara godkända vid någon annan typ av trafiksäkerhetskontroll ställdes aldrig. Däremot varierade kravet på att fordonen skulle vara trafikförsäkrade. Sammantaget innebär detta att Vägverket ställde lägre krav på fordonen för att meddela undantag från förordningen om fordon i internationell vägtrafik i Sverige än vad som ställdes för att en turistvagnslicens skulle meddelas.

Avsikten var att undantagsförfarandet skulle vara en temporär lösning i avvaktan på en mera långsiktig författningslösning. Systemet med dispenser kom dock att tillämpas ända till den 1 oktober 2001 när den nya vägtrafikregisterlagstiftningen trädde i kraft.

Tillfällig registrering

När lagen och förordningen om vägtrafikregister trädde i kraft den 1 oktober 2001 ersattes bl.a. systemet med turistvagnslicens av ett system med tillfällig registrering. Bestämmelser om tillfällig registrering finns i 21–28 §§ lagen om vägtrafikregister och i 15 kap. förordningen om vägtrafikregister.

Av 23 § lagen om vägtrafikregister följer bl.a. att tillfällig registrering får meddelas för ett fordon som inte skall registreras för att stadigvarande brukas i Sverige, om sökanden inte har sitt egentliga hemvist eller, i fråga om juridiska personer, sin ledning i Sverige och sökanden eller den som representerar den juridiska personen endast tillfälligt skall vistas i landet samt fordonet har förts in för enskilt ändamål eller för testkörning eller annat liknande ändamål och endast tillfälligt skall användas i Sverige.

En tillfällig registrering som har meddelats med stöd av 23 § lagen om vägtrafikregister gäller enligt paragrafens andra stycke som huvudregel under tolv månader från den dag den meddelades. En ny tillfällig registrering för ett visst fordon får meddelas först sedan tolv månader har förflutit sedan utgången av närmast föregående period av en sådan registrering, se 24 § lagen om vägtrafikregister.

Enligt 15 kap. 1 och 2 §§ förordningen om vägtrafikregister skall till en ansökan om tillfällig registrering bifogas ett bevis om trafikförsäkring om fordonet är trafikförsäkringspliktigt samt de övriga handlingar som Vägverket föreskriver.

Saluvagnslicens

Den som yrkesmässigt tillverkar, transporterar eller handlar med motordrivna fordon eller med släpfordon kan enligt 19 § lagen om vägtrafikregister meddelas saluvagnslicens.

Med stöd av en saluvagnslicens får de fordon som licenshavaren yrkesmässigt tillverkar, transporterar eller handlar med brukas för vissa i 18 § lagen om vägtrafikregister närmare angivna ändamål trots att de är avställda eller över huvud taget inte registrerade i vägtrafikregistret. En saluvagnslicens är inte knuten till vissa särskilt angivna fordon utan kan användas för att bruka samtliga fordon i licenshavarens verksamhet. En förutsättning är dock att fordonen är försedda med en saluvagnsskylt (14 kap. 3 § förordningen om vägtrafikregister).

Av 14 kap. 2 § förordningen om vägtrafikregister följer att det skall finnas en trafikförsäkring för samtliga de fordon som används med stöd av en saluvagnslicens

4.3 Biltestverksamheten och den nya lagstiftningen om vägtrafikregister

Prop. 2001/02:183

En stor del av de bilar som används i testverksamheten är inte ordinärt registrerade i Sverige och inte heller i något annat land. För att en sådan bil skall få användas måste den sedan den 1 oktober 2001, då lagen om vägtrafikregister trädde i kraft, vara tillfälligt registrerad i Sverige.

De företag som bedriver testverksamhet har påpekat att vissa av bestämmelserna om tillfällig registrering är mindre väl anpassade för deras verksamhet och därför har skapat problem. En del av problemen är att hänföra till bestämmelserna i lagen om vägtrafikregister, medan andra är hänförliga till Vägverket föreskrifter (VVFS 2001:118) om registrering av fordon m.m. i vägtrafikregistret och till den praktiska hanteringen av den tillfälliga registreringen. De båda sistnämnda problemen har så långt möjligt åtgärdats genom att Vägverket har gjort vissa ändringar i föreskrifterna (se Vägverkets föreskrifter [VVFS 2002:24] om ändring i föreskrifterna [VVFS 2001:118] om registrering av fordon m.m. i vägtrafikregistret) och effektiviserat handläggningen av ärenden om tillfällig registrering.

De av testföretagen påpekade problemen som alltså kvarstår att lösa och som är hänförliga till lagen om vägtrafikregister är följande.

– Bestämmelsen i 24 § lagen (2001:558) om vägtrafikregister hindrar att en ny tillfällig registrering meddelas för samma fordon om inte minst tolv månader har förflutit sedan den senaste tillfälliga registreringen löpte ut. Detta skapar problem när ett och samma fordon används för komponenttester under flera vintersäsonger i följd.

– Kravet på tillfällig registrering medger inte att med kort varsel genomföra förflyttning av fordon som ännu inte är tillfälligt registrerade. Sådana förflyttningar kan bli aktuella framför allt när det gäller fordon som normalt används endast på inhägnade testbanor.

– Bestämmelserna i 13 § lagen om vägtrafikregister medger inte att oregistrerade fordon brukas för färd till och från ett besiktningsorgan för kontrollbesiktning. Eftersom godkännande vid en sådan besiktning i vissa fall är ett krav för att tillfällig registrering skall meddelas skapar bestämmelsen problem för testföretagen.

4.4 Bör lagstiftningen ändras och i så fall hur?

4.4.1 Inledande överväganden

Regeringens bedömning: Biltestverksamheten är väsentlig för utvecklingen av nya och bättre fordon och fordonskomponenter. Verksamheten har dessutom avsevärd betydelse för övre Norrlands inland där verksamheten bedrivs. Lagstiftningen bör därför så långt möjligt anpassas så att verksamheten skall kunna bedrivas så effektivt som möjligt.

Skälen för regeringens bedömning: Biltestverksamheten i övre Norrlands inland har utvecklats kraftigt under den senaste tioårsperioden. Verksamheten, som har stor betydelse för utvecklingen av nya och bättre fordon och fordonskomponenter samt sysselsätter ett stort antal personer i en region som i flera decennier har haft en ogynnsam befolkningsutveckling och som sedan lång tid tillbaka har den högsta arbetslösheten i Sverige. Genom testverksamheten utvecklas dessutom kompetensen inom hela regionen. Testverksamheten har stor potential att utvecklas ytterligare. Bland annat pågår ett arbete med att integrera verksamheten i det arbete som bedrivs vid högskolor och universitet i regionen. Mot denna bakgrund anser regeringen att det är mycket viktigt att så långt möjligt verka för en positiv utveckling av verksamheten. De problem som testföretagen har pekat på i lagstiftningen bör därför undanröjas.

4.4.2 Saluvagnslicens som alternativ till tillfällig registrering

Regeringens förslag: Saluvagnslicens skall kunna meddelas tillverkare som för in fordon i Sverige för testkörning, den som på en tillverkares uppdrag utför testkörningar samt tillverkare av fordonskomponenter. Med stöd av saluvagnslicensen får fordon användas vid testkörning och för färd till och från platsen för testkörning.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens.

Remissinstanserna: *Riksskatteverket* avstyrker förslaget, medan övriga remissinstanser inte har någon erinran mot det.

Skälen för regeringens förslag: Enligt 19 § lagen (2001:558) om vägtrafikregister kan saluvagnslicens meddelas bl.a. den som yrkesmässigt tillverkar fordon. Med stöd av saluvagnslicensen får fordon som licenshavaren tillverkar brukas för provkörning i samband med tillverkningen (18 § första stycket 1 lagen om vägtrafikregister). Enligt Vägverkets praxis är en förutsättning för att saluvagnslicens skall meddelas en tillverkare att denne bedriver tillverkningsverksamhet i Sverige.

De nuvarande bestämmelserna medger alltså inte att saluvagnslicens beviljas fordonstillverkare som saknar tillverkning i Sverige eller tillverkare av fordonskomponenter och inte heller sådana företag som på uppdrag av tillverkare utför testkörningar av fordon. Vidare innebär dagens regler att det inte är möjligt att utföra fordonstester med stöd av en saluvagnslicens. Dagens regler medger inte heller att fordonet körs till och från ett testområde med stöd av en saluvagnslicens.

Ett av de problem som testföretagen har pekat på är att systemet med tillfällig registrering inte medger att ett oregistrerat fordon med kort varsel körs utanför ett inhägnat område, t.ex. för att förflyttas från en inhägnad testbana till en annan eller för att transportera fordonet från den svenska gränsen till testbanorna. Systemet med saluvagnslicens innebär att den som har beviljats sådan licens får använda licensen på vilket fordon som helst under förutsättning att fordonet är försett med en saluvagnsskylt. Denna saluvagnsskylt är inte knuten till ett visst fordon, utan kan användas på olika fordon. Med hänsyn härtill delar regeringen Väg-

verkets uppfattning att de förflyttningar av oregistrerade fordon som måste ske med kort varsel skulle underlättas om de som bedriver testkörningar gavs möjlighet att meddelas saluvagnslicens.

Riksskatteverket avstyrker emellertid Vägverkets förslag. Som skäl härför har verket anfört i huvudsak följande. De åtgärder som redan vidtagits för att effektivisera systemet med tillfällig registrering torde vara tillräckliga för att säkerställa godtagbara rutiner för testverksamheten. Vidare är syftet med saluvagnslicens att fordonstillverkare och andra endast tillfälligtvis skall kunna bruka fordon. Om man tillåter att saluvagnslicens används för testkörning innebär det att fordon kan användas frekvent och i princip utan begränsning. Detta skulle strida mot syftet med saluvagnslicenssystemet. Eftersom Vägverkets förslag innebär att även svenska fordonstillverkare kommer att kunna bruka fordon för testkörning med stöd av en saluvagnslicens kan det befaras att svenska tillverkare av främst tunga fordon kommer att utnyttja denna möjlighet och ställa av de testfordon som i dag är ordinärt registrerade i vägtrafikregistret. Detta kan leda till att staten förlorar intäkter i form av fordonskatt eftersom saluvagnsskatten för tyngre lastbilar och bussar är betydligt lägre än fordonskatten. Slutligen innebär Vägverkets förslag att svenska komponenttillverkare kommer att diskrimineras eftersom de inte kommer att kunna beviljas saluvagnslicens.

Som Riksskatteverket konstaterar innebär möjligheten att utföra testkörningar med stöd av en saluvagnslicens i viss mån ett avsteg från vad som hittills har gällt beträffande sådan licens. Mot bakgrund av det behov av snabba förflyttningar av fordon som finns hos testföretagen finner dock regeringen att detta avsteg är godtagbart.

I likhet med Riksskatteverket bedömer regeringen att möjligheten för svenska fordonstillverkare att utföra testkörningar med stöd av saluvagnslicens kan leda till ett visst intäktsbortfall för staten. Storleken på bortfallet är beroende av hur många av de testfordon som i dag är ordinärt registrerade som kommer att ställas av och i stället brukas med stöd av saluvagnslicens. Enligt uppgift från Vägverket, som kontaktat den svenska fordonsindustrin, kommer detta att bli aktuellt i endast ett fåtal fall. Som störst kan bortfallet enligt regeringens bedömning beräknas till omkring två miljoner kronor. Mot bakgrund av den stora betydelse som testverksamheten har för bl.a. övre Norrlands inland måste detta bortfall accepteras.

Sammanfattningsvis finner regeringen att lagen om vägtrafikregister på sätt Vägverket har föreslagit bör ändras så att saluvagnslicens kan meddelas dels en utländsk fordonstillverkare som för in fordon i Sverige för testkörning, dels den som på uppdrag yrkesmässigt utför testkörningarna. Det bör vidare införas en bestämmelse i lagen som medger att fordon som inte är registrerade i vägtrafikregistret eller är som är avställda med stöd av en saluvagnslicens kan användas både för testkörning och för färd till och från testområdena. För att inte den diskriminering av svenska tillverkare av fordonskomponenter som Riksskatteverket har pekat på skall uppstå bör även dessa tillverkare kunna meddelas saluvagnslicens.

4.4.3 Ansökan om ny tillfällig registrering i anslutning till utgången av föregående period av tillfällig registrering

Prop. 2001/02:183

Regeringens förslag: Bestämmelsen i 24 § lagen (2001:558) om vägtrafikregister ändras så att det blir möjligt att meddela en ny tillfällig registrering för ett fordon som används i testverksamhet trots att tolv månader inte har förflutit sedan utgången av närmast föregående period av sådan registrering.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har någon erinran mot förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Enligt 24 § lagen om vägtrafikregister får tillfällig registrering för ett visst fordon meddelas på nytt först sedan tolv månader har förflutit efter utgången av närmast föregående period av sådan registrering. Syftet med denna bestämmelse är att förhindra att ägaren missbrukar systemet för att undgå att betala fordonskatt för fordonet, se prop. 2000/01:95 s. 72.

Vid komponenttester används ofta samma fordon flera testsäsonger i följd, varvid endast den komponent som testas byts ut på fordonet. Detta system för tester har försvårats sedan lagen om vägtrafikregister trädde i kraft eftersom bestämmelsen i 24 § i lagen medför att samma fordon inte kan meddelas tillfällig registrering två testsäsonger i följd.

För att möjliggöra komponenttester med ett och samma fordon under flera säsonger bör som Vägverket har föreslagit testfordon undantas från den beskrivna tolv månadersregeln i 24 § lagen om vägtrafikregister.

4.4.4 Ansökan om tillfällig registrering innan fordonet förts in i Sverige

Regeringens förslag: Bestämmelsen i 23 § första stycket 4 lagen (2001:558) om vägtrafikregister ändras så att det blir möjligt att meddela tillfällig registrering för fordon som används för testkörning eller annat liknande ändamål redan innan de förts in i Sverige.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har någon erinran mot förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Enligt 23 § första stycket 4 lagen om vägtrafikregister får tillfällig registrering under vissa närmare angivna förutsättningar meddelas för ett fordon som har *förts in* i Sverige för bl.a. testkörning. Bestämmelsens ordalydelse innebär att fordonet måste finnas i Sverige, innan tillfällig registrering kan meddelas för det. Denna bestämmelse har av vissa utländska fordons- och komponenttillverkare uppfattats som oflexibel. Det skulle enligt tillverkarna vara bättre om tillfällig registrering kunde meddelas för fordonet innan det anlände till Sverige så att färden från gränsen till testbanorna inte behöver avbrytas i avvaktan på att tillfällig registrering meddelas.

I syfte att underlätta för de utländska fordons- och komponenttillverkarna anser regeringen i likhet med Vägverket att det nämnda lagrummet bör ändras så att tillfällig registrering kan meddelas för vissa typer av fordon redan innan det har förts in i Sverige. För att förhindra att möjligheten missbrukas bör dock bestämmelsen begränsas till att avse fordon som används för testkörning eller annat liknande ändamål.

4.4.5 Möjlighet att bruka ett oregistrerat fordon till och från besiktningsorgan för kontrollbesiktning

Regeringens förslag: Bestämmelsen i 13 § första stycket 3 lagen (2001:558) om vägtrafikregister ändras så att oregistrerade fordon som har förts in i Sverige för testkörning får brukas kortaste lämpliga väg till eller från ett besiktningsorgan för kontrollbesiktning.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har någon erinran mot förslaget. *Trafikförsäkringsföreningen* konstaterar dock att på samma sätt som i dag är fallet med andra typer av brukande av oregistrerade fordon så kommer det bli svårt att kontrollera om ett fordon som brukas med stöd av den föreslagna bestämmelsen är trafikförsäkrat.

Skälen för regeringens förslag: Enligt 13 § första stycket 3 lagen om vägtrafikregister får ett oregistrerat fordon brukas kortaste lämpliga väg till eller från ett besiktningsorgan för registreringsbesiktning. Syftet med denna bestämmelse är att möjliggöra att exempelvis amatörbyggda fordon på ett enkelt sätt skall kunna inställas för registreringsbesiktning utan att behöva transporteras till besiktningsorganet på en trailer (se avsnitt 5 angående registreringsbesiktning av amatörbyggda fordon). Under färden skall enligt andra stycket i samma paragraf handlingar som visar avtalad tid hos besiktningsorganet medföras och på tillsägelse visas upp för en polisman eller en bilinspektör.

I syfte att garantera att de fordon som meddelas tillfällig registrering uppfyller vissa trafiksäkerhetskrav skall det till en ansökan om sådan registrering enligt 3 kap. 6 § i Vägverkets föreskrifter (VVFS 2001:118) om registrering av fordon m.m. i vägtrafikregistret bifogas antingen ett protokoll över godkänd kontrollbesiktning eller ett intyg som visar att fordonet uppfyller kraven i rådets direktiv 96/96/EG av den 20 december 1996 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om provning av motorfordons och tillhörande släpfordons trafiksäkerhet¹. Intyget skall vara utfärdat av ett sådant utländskt provorgan som avses i direktivet eller av en fordonstillverkare.

I det fall den som avser att tillfälligt registrera ett fordon väljer att låta kontrollbesiktiga det skapar den ovannämnda bestämmelsen i 13 § lagen om vägtrafikregister problem eftersom den inte medger att fordonet brukas för färd till besiktningsorganet för kontrollbesiktning. Enligt regeringens bedömning saknas det anledning att i detta avseende behandla ett fordon som skall inställas för kontrollbesiktning annorlunda än ett fordon som skall registreringsbesiktigas. Bestämmelsen i 13 § första stycket 3

¹ EGT L 46, 17.2.1997, s.1 (Celex 31996L0096).

lagen om vägtrafikregister bör således utökas till att för testfordon gälla även färd till ett besiktningsorgan för kontrollbesiktning.

Det bör anmärkas att det enligt 2 § trafikskadelagen (1975:1410) måste finnas en giltig trafikförsäkring för fordonet när det brukas för färd till och från besiktningsorganet

5 Provkörning av ombyggda och amatörbyggda fordon

Regeringens förslag: I 13 § lagen (2001:558) om vägtrafikregister införs en bestämmelse som innebär att kravet på registrering i 12 § samma lag inte gäller när ett ombyggt eller ett amatörbyggt fordon provkörs inför en registreringsbesiktning av den som Vägverket särskilt har förordnat att utföra sådan provkörning.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser har inte någon erinran mot förslaget. *Trafikförsäkringsföreningen* pekar dock på att förslaget medför vissa nackdelar ur kontrollsynpunkt.

Skälen för regeringens förslag

Bakgrund

Innan ett amatörbyggt fordon får tas i bruk måste det enligt 36 § fordonskungörelsen (1972:595) godkännas vid en registreringsbesiktning. Vid registreringsbesiktningen skall bl.a. fordonets köregenskaper provas. Detta sker genom att fordonet provkörs. Även ett ombyggt fordon måste godkännas vid en registreringsbesiktning innan det får användas, se 38 § fordonskungörelsen. Den sistnämnda kategorin av fordon är visserligen oftast registrerade i vägtrafikregistret, men avställda.

Enligt 1 och 2 §§ lagen (1994:2043) om vissa besiktningsorgan på fordonsområdet skall registreringsbesiktningar utföras av de besiktningsorgan som anges i lagen. När det gäller bilar och motorcyklar är det Aktiebolaget Svensk Bilprovning som utför besiktningarna. Detta innebär att det som huvudregel är besiktningsorganen som skall utföra samtliga de provningar, t.ex. provning av fordonets köregenskaper, som ingår i en registreringsbesiktning.

Av 12 § lagen om vägtrafikregister följer att de i paragrafen angivna fordonen skall vara registrerade i vägtrafikregistret för att få brukas. Vidare följer det av 17 § samma lag att fordon som visserligen är registrerade, men samtidigt avställda inte får brukas. Besiktningsorganen får dock provköra fordon vid en registreringsbesiktning trots att de inte är registrerade eller är avställda, se 13 § första stycket 4 och 17 § första stycket 1 lagen om vägtrafikregister. Motsvarande bestämmelser fanns till den 1 oktober 2001 i 8 och 37 §§ bilregisterkungörelsen (1972:599)

och 35 § fordonskungörelsen (1972:595). Fram till detta datum hade dessutom Vägverket enligt 86 § bilregisterkungörelsen ett generellt bemyndigande att föreskriva om undantag från kravet på registrering för bland annat grupper av fordon. Sådana föreskrifter hade Vägverket meddelat i bl.a. Vägverkets föreskrifter (VVFS 1993:10) om undantag för provkörning av ombyggda och amatörbyggda fordon. Enligt föreskrifterna fick ombyggda och amatörbyggda fordon brukas vid provkörning som utfördes av en organisation för amatörbyggen. Syftet med provkörningen skulle enligt föreskrifterna vara att inför registreringsbesiktning av fordonet utfärda intyg om fordonets köregenskaper. Enligt punkten 3 i föreskrifterna skulle föraren vid provkörningen medföra en handling som styrkte att han utsetts av en behörig organisation att utföra provkörning.

Med stöd av de beskrivna föreskrifterna från Vägverket, Vägverkets föreskrifter (VVFS 1994:5) om bilar samt släp- och efterfordon som dras av bilar samt Trafiksäkerhetsverkets föreskrifter (TSVFS 1985:62) om intyg gällande fordons beskaffenhet och utrustning överläts beträffande amatörbyggda och ombyggda fordon den provning som normalt besiktningsorganen utför vid en registreringsbesiktning till viss del på organisationer för amatörbyggen. Detta innebar att representanter för organisationerna efter provning utfärdade intyg som sedan lades till grund för registreringsbesiktningen hos besiktningsorganen. I praktiken är det endast Sveriges fordonsbyggares riksorganisation (SFRO) som har utfört provningar med stöd av föreskrifterna. Enligt uppgift har SFRO provat omkring 150 fordon per år.

Den 1 oktober 2001 ersattes bilregisterkungörelsen av lagen om vägtrafikregister och förordningen (2001:650) om vägtrafikregister. Något bemyndigande motsvarande det som tidigare fanns i 86 § bilregisterkungörelsen återfinns inte i de nya författningarna. Med hänsyn härtill har Vägverkets föreskrifter om amatörbyggda och ombyggda fordon upphävts. Organisationerna för amatörbyggen har således inte längre någon generell rätt att provköra fordon som inte är registrerade eller som är avställda. I stället måste organisationerna för varje fordon som skall provköras ansöka om dispens enligt 20 kap. 2 § förordningen om vägtrafikregister.

SFRO har reagerat mot de nya bestämmelserna och anser att ett system som bygger på dispensförfarande för varje enskilt fordon är omständligt. Vidare anser organisationen att systemet är onödigt kostsamt, eftersom organisationen måste betala en ansökningsavgift för varje dispensansökan.

Ny reglering av möjligheten att provköra ombyggda och amatörbyggda fordon

Fordonshobbyn är i Sverige mera utbredd än i många andra länder. För t.ex. ungdomar har hobbyn en social funktion samtidigt som den utvecklar färdigheter i tekniskt avseende. Tillvaratagandet av äldre fordon har också en kulturhistorisk betydelse. Att renovera, bygga om eller från grunden bygga ett fordon är en hobby som ställer krav på och bidrar till att utveckla kvalificerat tekniskt kunnande. Samtidigt skapar hobbyn grund för en inte obetydlig näringsverksamhet i form av åtskilliga mindre

företag som antingen tillverkar fordonsdelar eller hjälper till med särskilda bygg- eller renoveringsmoment.

Det finns således goda skäl att slå vakt om fordons hobbyn och så långt möjligt underlätta för denna. Mot den bakgrunden finner regeringen att de sammanslutningar som organiserar fordonsbyggare bör ha möjlighet att provköra fordon inför registreringsbesiktningar på samma sätt som före den 1 oktober 2001. Frågan är då hur denna möjlighet bör författningsregleras.

Enligt 6 § fordonsskattelagen (1988:327) är ett fordon skattepliktigt endast om det är eller bör vara upptaget i vägtrafikregistret och inte är avställt. Registreringen av ett fordon utgör alltså grunden för skyldigheten att betala fordonsskatt för fordonet. Mot bakgrund härav gjorde regeringen i prop. 2000/01:95 bedömningen att bestämmelsen i 8 kap. 3 § regeringens formen, som innebär att föreskrifter om bl.a. skatt skall meddelas genom lag, medför att de detaljerade bestämmelserna om registreringsplikten, inklusive möjligheten till avställning, och undantagen från denna måste meddelas i lag, se a prop. s. 54 och 102. I enlighet med regeringens förslag i propositionen finns bestämmelserna om registreringsplikten och undantagen från denna numera i 12–18 §§ lagen om vägtrafikregister.

De bestämmelser som tidigare fanns i Vägverkets föreskrifter (VVFS 1993:10) om undantag för provkörning av ombyggda och amatörbyggda fordon innebar ett undantag från kravet på att ett fordon måste vara registrerat och inte avställt för att få brukas. Det synsätt som kommer till uttryck i den nämnda propositionen innebär att undantaget måste meddelas genom lag. En sådan undantagsbestämmelse bör lämpligen tas in i lagen om vägtrafikregister.

Vägverket har föreslagit att undantaget utformas på så sätt att det i 13 § första stycket lagen om vägtrafikregister tas in en ny punkt enligt vilken ett ombyggt eller ett amatörbyggt fordon som provkörs inför en registreringsbesiktning av den som Vägverket särskilt förordnat att utföra sådan provkörning får brukas trots att det inte är registrerat. Ett sådant tillägg skulle innebära att även fordon som är registrerade, men avställda – vilket alltså ofta är fallet med fordon som har varit föremål för ombyggnad – får brukas enligt 17 §.

De flesta remissinstanser har inte någon erinran mot Vägverkets förslag till lösning på den nu diskuterade problematiken. Trafikförsäkringsföreningen pekar dock på att det av Vägverket föreslagna systemet innebär att det överlämnas på den som utför provkörningen att kontrollera om fordonet är trafikförsäkrat. Det är enligt Trafikförsäkringsföreningen principiellt tveksamt om detta är lämpligt. – Som Trafikförsäkringsföreningen konstaterar uppkommer emellertid inte detta förhållande genom Vägverkets förslag, utan har förelegat under hela den period som organisationer för amatörbyggen har haft rätt att provköra fordon. Så vitt känt har det under denna period inte förekommit att fordon har provkörts utan att de har varit trafikförsäkrade. Med hänsyn härtill och då förslaget med ett bemyndigande för Vägverket att förordna provkörare medger ett såväl flexibelt som tillförlitligt system bör det genomföras.

6 Vissa frågor om giltighetstiden av tillfällig registrering

Regeringens förslag: I lagen (2001:558) om vägtrafikregister införs en bestämmelse som innebär att en tillfällig registrering skall upphöra om fordonet byter ägare eller om fordonsägaren begär det. Vidare införs en bestämmelse som innebär att giltighetstiden av en tillfällig registrering på begäran av fordonsägaren kan begränsas till tre eller sex månader.

Promemorians förslag: Överensstämmer huvudsakligen med regeringens. I promemorian föreslås dock att en tillfällig registrering på begäran av fordonsägaren skall kunna begränsas till ett helt antal månader som understiger tolv månader.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser har inte någon erinran mot förslagen. *Trafikförsäkringsföreningen* avstyrker dock förslaget att giltighetstiden av en tillfällig registrering på sätt som föreslås i promemorian skall kunna begränsas i tiden. Föreningen ställer sig även tveksam till förslaget att en tillfällig registrering skall upphöra om fordonet byter ägare eller om fordonsägaren begär det.

Skälen för regeringens förslag: Giltighetstiden av en tillfällig registrering är beroende av för vilket ändamål registreringen har meddelats. För fordon som förs in till Sverige för att stadigvarande brukas här gäller enligt 22 § andra stycket lagen om vägtrafikregister en tillfällig registrering under tre månader från det att registreringen meddelades. Registreringen upphör dock att gälla två veckor efter det att fordonet godkänts vid registreringsbesiktning.

En tillfällig registrering enligt 23 § lagen om vägtrafikregister gäller enligt andra stycket i samma paragraf som huvudregel under tolv månader från den dag registreringen meddelades. I det fall någon som inte har hemvist i Sverige här förvärvar ett fordon som inte är nytt för att föra ut det ur landet gäller registreringen dock bara under en månad.

Om de förutsättningar för en tillfällig registrering som anges i 22 och 23 §§ lagen om vägtrafikregister inte är uppfyllda skall Vägverket enligt 28 § i samma lag besluta att den tillfälliga registreringen skall upphöra. I övrigt saknar Vägverket enligt de gällande bestämmelserna möjlighet att besluta att en tillfällig registrering skall upphöra. Vidare saknar Vägverket möjlighet att begränsa den tillfälliga registreringen till att gälla andra tidsperioder än de som anges i lagen.

De förutsättningar som skall vara uppfyllda för att en tillfällig registrering skall kunna meddelas för ett fordon är till stor del hänförliga till vilka avsikter fordonsägaren har med fordonet. Som Vägverket konstaterar i promemorian är det därför naturligt att se den tillfälliga registreringen som knuten till den fordonsägare som ansöker om sådan registrering. Detta synsätt bör komma till uttryck i 28 § lagen om vägtrafikregister på så sätt att Vägverket alltid skall besluta att en tillfällig registrering skall upphöra om fordonet byter ägare. Genom en sådan entydig

bestämmelse underlättas dessutom Vägverkets hantering av tillfällig registrering eftersom verket alltid underrättas om när ett fordon byter ägare. Om Vägverkets förslag leder till att antalet tillfälliga registreringar som avbryts ökar markant skulle det enligt Trafikförsäkringsföreningen kunna leda till ökade kostnader för försäkringsbolagen eftersom frågor som rör tillfällig registrering hanteras helt manuellt hos bolagen. Redan dagens bestämmelser innebär att en tillfällig registrering skall upphöra att gälla i de allra flesta fall när ett fordon överlåts. Med hänsyn härtill är Vägverkets förslag närmast att se som ett förtydligande av lagtexten och kommer knappast att leda till någon större ökning av antalet beslut om att tillfällig registrering skall upphöra.

Under den korta tid som systemet med tillfällig registrering har tillämpats sedan det trädde i kraft den 1 oktober 2001 har det visat sig att det finns ett önskemål hos vissa fordonsägare om kortare registreringsperioder än de som anges i lagen. Likaså har det förekommit att fordonsägare i förtid har velat avbryta den tillfälliga registreringen. Vägverket har mot bakgrund av de gällande bestämmelserna ansett sig förhindrade att gå dessa fordonsägare till mötes. Med hänsyn härtill har Vägverket föreslagit dels att en tillfällig registrering skall upphöra om fordonsägaren begär det, dels att giltighetstiden för en tillfällig registrering i de fall den längsta tiden är tolv månader skall kunna sättas kortare.

Trafikförsäkringsföreningen avstyrker Vägverkets förslag att längden av en tillfällig registrering, beroende på fordonsägarens önskemål, skall kunna variera mellan en och tolv månader. Enligt föreningen skulle en sådan bestämmelse leda till stora kostnader för försäkringsbolagen eftersom den förutsätter antingen ökad manuell hantering hos bolagen eller en kostsam utveckling av datasystem. Detta kommer enligt föreningen i sin tur att leda till att försäkringspremierna sannolikt måste höjas. Trafikförsäkringsföreningen kan emellertid tänka sig ett system som innebär att en tillfällig registrering på ägarens begäran begränsas till en i lagen angiven tid, t.ex. sex månader.

Regeringen delar Vägverkets uppfattning att systemet med tillfällig registrering skulle bli mera flexibelt om fordonsägaren gavs möjlighet att själv bestämma hur länge den tillfälliga registreringen skall gälla. Med hänsyn till de problem ett sådant system skulle innebära för försäkringsbolagen finner dock regeringen att fordonsägarens valmöjlighet bör begränsas till en giltighetstid om tre, sex eller tolv månader. Detta torde inte leda till ökade möjligheter att missbruka den tillfälliga registreringen eftersom bestämmelsen i 24 § lagen om vägtrafikregister, som innebär att en tillfällig registrering för ett visst fordon får meddelas på nytt först sedan tolv månader har förflutit efter utgången av närmast föregående period av en sådan registrering, alltså kommer att gälla, se dock avsnitt 4.4.3.

Regeringen anser vidare att det på sätt Vägverket har föreslagit bör framgå av lagen om vägtrafikregister att verket på begäran av fordonsägaren skall besluta att den tillfälliga registreringen skall upphöra. Trafikförsäkringsföreningen har ställt sig tveksam även till en sådan bestämmelse om den skulle leda till att antalet tillfälliga registreringar som upphör i förtid ökar markant. Skälen för denna tveksamhet är desamma som anges ovan, dvs. att det skulle kunna leda till ökade kostnader för försäkringsbolagen. Med hänsyn till förslaget om att giltighetstiden av

den tillfälliga registreringen skall kunna begränsas till tre eller sex månader gör regeringen bedömningen att det inte kommer att bli särskilt vanligt att ägaren begär att en tillfällig registrering skall upphöra i förtid. De farhågor som Trafikförsäkringsföreningen har uttryckt bör därför inte hindra att Vägverkets förslag genomförs.

7 Ikraftträdande och vissa författningstekniska frågor

7.1 Ikraftträdande

Regeringens förslag: Lagändringarna träder i kraft den 1 december 2002.
--

Promemorians förslag: I promemorian föreslås att lagändringarna skall träda i kraft så snart som möjligt.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har någon erinran mot förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Vägverket har föreslagit att lagändringarna skall träda i kraft så snart som möjligt. Regeringen delar Vägverkets bedömning och ser det som särskilt angeläget att lagändringarna träder i kraft före nästa biltestsäsong. Med hänsyn härtill och med beaktande av tiden för riksdagsbehandlingen av förslagen bör lagändringarna lämpligen träda i kraft den 1 december 2002.

7.2 Vissa författningstekniska frågor

I propositionen 2001/02:130 Fordonslag, m.m. föreslår regeringen en ny fordonslag. Med anledning av den nya lagen föreslår regeringen där även vissa följdändringar i bl.a. 13, 17, 18 och 26 §§ lagen om vägtrafikregister. Enligt regeringens förslag i propositionen skall den nya lagen och följdändringarna träda i kraft den 1 maj 2003.

Vissa av de förslag till lagändringar som regeringen lämnar i denna proposition rör samma paragrafer i lagen om vägtrafikregister som omfattas av förslagen i prop. 2001/02:130. Detta skapar vissa författningstekniska problem eftersom förslagen i den här propositionen föreslås träda i kraft tidigare än förslagen i prop. 2001/02:130. Ändringar måste därför göras i den redan föreslagna ändringen i lagen om vägtrafikregister.

8 Konsekvenser av förslagen

Som framgår av avsnitt 4.4.2 kan den utökade möjligheten att använda saluvagnslicens som föreslås leda till ett intäktsbortfall för staten om högst två miljoner kronor per år. Enligt regeringens bedömning i det nämnda avsnittet är detta bortfall acceptabelt mot bakgrund av den betydelse som bil- och komponenttestverksamheten har för bl.a. sysselsättningen i övre Norrlands inland och för utvecklingen av regionen.

Det förslag som presenteras i avsnitt 5 innebär att Vägverket skall utfärda vissa förordnanden. Det kan dock förväntas röra sig om endast ett mycket begränsat antal förordnanden. Förslaget kommer därför att leda till högst marginellt ökade arbetsuppgifter för Vägverket. Vägverket bedömer att ärendena kommer att vara relativt få och kräva endast en begränsad handläggning, varför förordnandena enligt Vägverket bör vara avgiftsfria. Regeringen saknar anledning att göra någon annan bedömning.

I övrigt kommer förslagen i denna proposition inte att ha annat än marginella kostnadskonsekvenser för det allmänna och knappast några sådana konsekvenser för enskilda.

Förslagen i propositionen kommer vidare att leda till en förenkling för såväl dem som bedriver bil- och komponenttestverksamhet som för dem som på hobbybasis ägnar sig åt att bygga och bygga om fordon. Det bör särskilt anmärkas att det till stor del är småföretag som är involverade i testverksamheten, varför förslagen kan ses som ett led i regeringens arbete med att förenkla reglerna för dessa företag.

9 Författningskommentar

9.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (2002:000) om ändring i lagen (2001:558) om vägtrafikregister

13 §

Genom tillägget i *tredje punkten* medges att fordon som har förts in i Sverige för testkörning brukas kortaste lämpliga väg till eller från ett besiktningsorgan för kontrollbesiktning trots att det inte är registrerat i vägtrafikregistret. En sådan kontrollbesiktning är en förutsättning för att ett testfordon skall beviljas tillfällig registrering i det fall det inte finns något intyg som visar att fordonet uppfyller kraven i rådets direktiv 96/96/EG av den 20 december 1996 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om provning av motorfordons och tillhörande släpfordons trafiksäkerhet. Bestämmelsen behandlas i avsnitt 4.4.5. Vid färden till besiktningsorganet skall enligt andra stycket handlingar som visar avtalad tid hos besiktningsorganet medföras och på tillsägelse visas upp

för en polisman eller en bilinspektör. Den som bryter mot bestämmelsen i andra stycket döms enligt 30 § till penningböter. Av 2 § trafikskadelagen (1975:1410) följer att det vid färden skall finnas en giltig trafikförsäkring för fordonet.

Sjätte punkten är ny och innebär att ett ombyggt eller ett amatörbyggt fordon får provköras inför en registreringsbesiktning av den som Vägverket särskilt har förordnat. Bestämmelsen behandlas i avsnitt 5. Syftet med provkörningen skall vara att inför registreringsbesiktningen pröva fordonets egenskaper i olika avseenden, t.ex. dess köregenskaper. Efter provkörningen utfärdar den som har utfört provkörningen ett intyg som kan läggas till grund för registreringsbesiktningen, se Trafiksäkerhetsverkets föreskrifter (TSVFS 1985:62) om intyg gällande fordons beskaffenhet och utrustning. Det torde framför allt vara personer anslutna till organisationer för amatörbyggen som kan komma i fråga för ett förordnande.

Övriga ändringar är föranledda av att förevarande lagändring föreslås träda i kraft före den i prop. 2001/02:130 föreslagna ändringen, se avsnitt 7.2.

18 §

Ändringarna i *paragrafens inledning* samt i *första och andra punkten* skall läsas tillsammans med den ändring som föreslås i 19 § lagen (2001:558) om vägtrafikregister (se författningsförslag 2.3). I den paragrafen utökas den krets av personer som kan meddelas saluvagnslicens till att innefatta även den som inte har hemvist i Sverige, eller för en juridisk person sin ledning i Sverige, och som för in fordon i Sverige för testkörning, den som på uppdrag yrkesmässigt utför sådan testkörning samt den som yrkesmässigt tillverkar fordonskomponenter. Ändringen i första punkten innebär att licenshavare får bruka fordon för testkörning med stöd av licensen. Tillägget i andra punkten möjliggör att fordon med stöd av en saluvagnslicens transporteras till och från platser för testkörning, huvudsakligen testbanor, där det inte finns några förvaringslokaler eller liknande. Bestämmelserna behandlas i avsnitt 4.4.2.

Ändringen i *tredje punkten* är föranledd av att förevarande lagändring föreslås träda i kraft före den i prop. 2001/02:130 föreslagna ändringen, se avsnitt 7.2.

9.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:558) om vägtrafikregister

Ändringarna innebär att de paragrafer som ändras genom det förslag som kommenteras i avsnitt 9.1 anpassas till den fordonslag som har föreslagits i prop. 2001/02:130.

9.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:558) om vägtrafikregister

19 §

I paragrafen anges vilka personer som kan meddelas saluvagnslicens. Genom ändringen utökas denna krets till att innefatta även den som inte har hemvist i Sverige, eller för en juridisk person sin ledning i Sverige, och som för in fordon i Sverige för testkörning, den som på uppdrag yrkesmässigt utför sådan testkörning samt den som yrkesmässigt tillverkar fordonskomponenter. Bestämmelsen behandlas i avsnitt 4.4.2. Ändringen skall läsas tillsammans med den ändring i 18 § lagen (2001:558) om vägtrafikregister som kommenteras i avsnitt 9.1, där det anges att dessa licenshavare får bruka fordon för testkörning med stöd av licensen.

23 §

Genom ändringen i *första stycket fjärde punkten* möjliggörs att tillfällig registrering meddelas för vissa fordon innan de har förts in i Sverige. Det är i princip uteslutande s.k. testfordon som meddelas tillfällig registrering med stöd av den förevarande bestämmelsen. Genom att fordonet kan tillfälligt registreras redan innan det förs in i Sverige behöver färden från den svenska gränsen till testområdet inte avbrytas i avvaktan på att ansökan om tillfällig registrering prövas. Bestämmelsen behandlas i avsnitt 4.4.4.

Ändringen i *andra stycket* innebär att en tillfällig registrering på sökandens begäran kan begränsas till tre eller sex månader. Detta innebär ett flexiblere system än dagens enligt vilken en tillfällig registrering som huvudregel alltid gäller i tolv månader. Bestämmelsen behandlas i avsnitt 6. Bestämmelsen i 24 § enligt vilken som huvudregel en ny tillfällig registrering får meddelas för ett visst fordon först sedan tolv månader har förflutit efter utgången av närmast föregående period av en sådan registrering skall naturligtvis tillämpas oavsett vilken tid som den tillfälliga registreringen gäller.

24 §

Ändringen innebär att den begränsningsregel som finns i paragrafen inte skall tillämpas på fordon som förs in i landet för testkörning. Med stöd av den nya undantagsbestämmelsen kan samma fordon tillfälligt registreras flera testsäsonger i följd. Bestämmelsen behandlas i avsnitt 4.4.3.

28 §

Ändringen innebär att det skall beslutas att en tillfällig registrering skall upphöra dels om fordonet byter ägare, dels om fordonsägaren begär att registreringen skall upphöra. Bestämmelsen behandlas i avsnitt 6.

Förslag till lag om ändring i lagen (2001:558) om vägtrafikregister

Härigenom föreskrivs att 13, 18, 19, 23, 24 och 28 §§ lagen (2001:558) om vägtrafikregister skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

13 §

Bestämmelserna i 12 § gäller inte i fråga om

1. fordon som används uteslutande inom inhägnade järnvägs- eller industriområden eller inom inhägnade tävlingsområden eller andra liknande inhägnade områden,

2. släpvagnar som dras av traktorer, motorredskap klass II eller sådana tunga terrängvagnar som är konstruerade för en hastighet av högst 30 kilometer i timmen, om fordonen i det enskilda fallet används endast på motsvarande sätt som en jordbrukstraktor enligt fordonsskattelagen (1988:327)

3. fordon som brukas kortaste lämpliga väg till eller från ett besiktningsorgan enligt 1 kap. 3 § fordonslagen (2002:000) för registreringsbesiktning,

3. fordon som brukas kortaste lämpliga väg till eller från ett besiktningsorgan enligt 1 kap. 3 § fordonslagen (2002:000) för registreringsbesiktning *eller, i fråga om fordon som har förts in i Sverige för testkörning enligt 23 § första stycket 4, för kontrollbesiktning.*

4. fordon som provkörs vid besiktning eller inspektion av polisman eller sådan besiktningstekniker, bilinspektör eller tekniker som avses i fordonslagen i den utsträckning som behövs för att förrättningen skall kunna utföras,

5. fordon som provkörs av den som Vägverket särskilt förordnat att utföra haveriundersökning, att utöva tillsyn enligt produktsäkerhetslagen (1988:1604) eller att handlägga ett ärende,

6. ombyggt eller amatörbyggt fordon som provkörs inför en registreringsbesiktning av den som Vägverket särskilt förordnat att utföra sådan provkörning, eller

7. fordon som brukas med stöd av saluvagnslicens enligt 18 §.

I fall som avses i första stycket 3 skall handlingar som visar avtalad tid hos besiktningsorganet medföras och på tillsägelse visas upp för en polisman eller en bilinspektör.

Finner polisman anledning att anta att fordon som han anträffar i trafik inte är i föreskrivet skick tillämpas första stycket 4 på motsvarande sätt.

Ett förordnande enligt första

18 §

Med stöd av en saluvagnslicens får fordon som *licensinnehavaren yrkesmässigt tillverkar, transporterar eller handlar med och som inte är registrerade i vägtrafikregistret eller som är avställda* brukas för

1. provkörning i samband med tillverkning eller reparation,

2. färd kortaste lämpliga väg från hamn, järnvägsstation, fabrik, reparationsverkstad, förvaringslokal eller liknande till sådan plats eller lokal eller till garage,

3. färd kortaste lämpliga väg till eller från ett besiktningsorgan enligt 2 § lagen (1994:2043) om vissa besiktningsorgan på fordonsområdet för besiktning, och

4. körning i den omfattning som behövs för demonstration eller försäljning.

Med stöd av en saluvagnslicens får fordon *som inte är registrerade i vägtrafikregistret eller är avställda och som licensinnehavaren yrkesmässigt tillverkar, transporterar eller handlar med eller som innehavaren utför fordonstester med*, brukas för

1. *testkörning* samt provkörning i samband med tillverkning eller reparation,

2. färd kortaste lämpliga väg från hamn, järnvägsstation, fabrik, reparationsverkstad, förvaringslokal eller liknande till sådan plats eller lokal eller till garage,

3. färd kortaste lämpliga väg till eller från ett besiktningsorgan enligt 2 § lagen (1994:2043) om vissa besiktningsorgan på fordonsområdet för besiktning, och

4. körning i den omfattning som behövs för demonstration eller försäljning.

19 §

Saluvagnslicens kan meddelas den som yrkesmässigt tillverkar, transporterar eller handlar med motordrivna fordon eller med släpfordon.

Saluvagnslicens kan meddelas den som yrkesmässigt tillverkar, transporterar eller handlar med motordrivna fordon eller med släpfordon.

Saluvagnslicens kan också meddelas den som anges i 23 § första stycket 4 och som för in fordon till Sverige för testkörning samt den som på uppdrag yrkesmässigt utför sådan testkörning.

Licens får inte meddelas om det skäligen kan antas att den kommer att missbrukas eller om det finns något annat särskilt skäl mot att den meddelas.

Med tillverkning avses i första stycket även sådan påbyggnad eller lackering som ingår som ett led i arbetet med att färdigställa fordonen.

23 §

Tillfällig registrering får meddelas för ett fordon som inte skall registreras för att stadigvarande brukas i Sverige, om

1. sökanden inte har sitt egentliga hemvist i landet och här förvärvar ett fordon,

2. sökanden har sitt egentliga hemvist i landet och här förvärvar ett nytt fordon men avser att flytta från landet inom tre månader från den dag då den tillfälliga registreringen meddelas,

3. sökanden är en svensk utlandsmyndighet som här förvärvar ett nytt fordon som skall brukas utanför landet, eller

4. sökanden inte har sitt egentliga hemvist eller, i fråga om en juridisk person, sin ledning i Sverige och sökanden eller den som representerar den juridiska personen endast tillfälligt skall vistas i landet samt fordonet har förts in för enskilt bruk eller för testkörning eller annat liknande ändamål och endast tillfälligt skall användas i Sverige.

4. sökanden inte har sitt egentliga hemvist eller, i fråga om en juridisk person, sin ledning i Sverige och sökanden eller den som representerar den juridiska personen endast tillfälligt skall vistas i landet samt fordonet har förts in *eller skall föras in* för enskilt bruk eller för testkörning eller annat liknande ändamål och endast tillfälligt skall användas i Sverige.

Tillfällig registrering enligt första stycket gäller under tolv månader från den dag den meddelades.

Tillfällig registrering enligt första stycket gäller från den dag den meddelades och under det antal månader, dock högst tolv, som sökanden begär.

Tillfällig registrering enligt första stycket 1 av ett fordon som inte är nytt gäller dock endast under en månad.

24 §

Tillfällig registrering får meddelas på nytt för ett visst fordon först sedan tolv månader har förflutit efter utgången av närmast föregående period av en sådan registrering.

Tillfällig registrering får meddelas på nytt för ett visst fordon först sedan tolv månader har förflutit efter utgången av närmast föregående period av en sådan registrering. *Denna begränsning för en ny registrering gäller dock inte fordon för testkörning som anges i 23 § första stycket 4.*

28 §

Om de i 22 eller 23 § angivna förutsättningarna inte är uppfyllda skall det beslutas att den tillfälliga registreringen skall upphöra.

Om de i 22 eller 23 § angivna förutsättningarna inte är uppfyllda skall det beslutas att den tillfälliga registreringen skall upphöra. *Det samma gäller om fordonet har bytt ägare eller om ägaren begär att registreringen skall upphöra.*

Förteckning över remissinstanserna

Prop. 2001/02:183
Bilaga 2

Följande remissinstanser har yttrat sig över Vägverkets promemoria om provkörning av ombyggda och amatörbyggda fordon samt testfordonsverksamheten i övre Norrland. Länsrätten i Stockholms län, Rikspolisstyrelsen, Tullverket, Riksskatteverket, Trafikförsäkringsföreningen, Bil Sweden, Sveriges fordonsbyggares riksorganisation och Sveriges motorcyklisters centralorganisation.

Swedish Provingground Association har inte inkommit med något remissyttrande.

Förslag till lag om ändring i lagen (2002:000) om ändring i lagen (2001:558) om vägtrafikregister

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2001:558) om vägtrafikregister

dels att 13 och 18 §§ i stället för deras lydelse enligt lagen (2002:000) om ändring i nämnda lag skall ha följande lydelse,

dels att ikraftträdandebestämmelserna till lagen (2002:000) om ändring i nämnda lag skall ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2001/02:130 *Föreslagen lydelse*

13 §

Bestämmelserna i 12 § gäller inte i fråga om

1. fordon som används uteslutande inom inhägnade järnvägs- eller industriområden eller inom inhägnade tävlingsområden eller andra liknande inhägnade områden,

2. släpvagnar som dras av traktorer, motorredskap klass II eller sådana tunga terrängvagnar som är konstruerade för en hastighet av högst 30 kilometer i timmen, om fordonen i det enskilda fallet används endast på motsvarande sätt som en jordbrukstraktor enligt fordonsskattelagen (1988:327),

3. fordon som brukas kortaste lämpliga väg till eller från ett besiktningsorgan enligt 4 kap. 2 § *fordonslagen* (2002:000) för registreringsbesiktning,

4. fordon som provkörs vid besiktning eller inspektion av polisman *eller sådan besiktnings-tekniker*, bilinspektör eller *tekniker som avses i fordonslagen* i den utsträckning som behövs för att förrättningen skall kunna genomföras,

5. fordon som provkörs av den som Vägverket särskilt förordnat att utföra haveriundersökning, att utöva tillsyn enligt produkt-säkerhetslagen (1988:1604) eller

3. fordon som brukas kortaste lämpliga väg till eller från ett besiktningsorgan enligt 2 § *lagen* (1994:2043) om *vissa besiktningsorgan på fordonsområdet* för registreringsbesiktning *eller, i fråga om fordon som har förts in i Sverige för testkörning enligt 23 § första stycket 4, för kontrollbesiktning*,

4. fordon som provkörs vid besiktning eller inspektion av polisman, *besiktningsorgan enligt 2 § lagen om vissa besiktningsorgan på fordonsområdet*, bilinspektör eller *tekniskt biträde* i den utsträckning som behövs för att förrättningen skall kunna genomföras,

5. fordon som provkörs av den som Vägverket särskilt förordnat att utföra haveriundersökning, att utöva tillsyn enligt produkt-säkerhetslagen (1988:1604) eller

att handlägga ett ärende, *eller*

att handlägga ett ärende,

Prop. 2001/02:183
Bilaga 3

6. ombyggda eller amatörbyggda fordon som provkörs inför en registreringsbesiktning av den som Vägverket särskilt förordnat att utföra sådan provkörning, eller

6. fordon som brukas med stöd av saluvagnslicens enligt 18 §.

7. fordon som brukas med stöd av saluvagnslicens enligt 18 §.

I fall som avses i första stycket 3 skall handlingar som visar avtalad tid hos besiktningsorganet medföras och på tillsägelse visas upp för en polisman eller en bilinspektör.

Finner polisman anledning att anta att fordon som han anträffar i trafik inte är i föreskrivet skick tillämpas första stycket 4 på motsvarande sätt.

18 §

Med stöd av en saluvagnslicens får fordon som *licenshavaren yrkesmässigt tillverkar, transporterar eller handlar med och som inte är registrerade i vägtrafikregistret eller som är avställda* brukas för

Med stöd av en saluvagnslicens får fordon som *inte är registrerade i vägtrafikregistret eller som är avställda och som licenshavaren yrkesmässigt tillverkar, transporterar eller handlar med eller som licenshavaren utför fordons-*tester med, brukas för

1. provkörning i samband med tillverkning eller reparation,

1. *testkörning samt* provkörning i samband med tillverkning eller reparation,

2. färd kortaste lämpliga väg från hamn, järnvägsstation, fabrik, reparationsverkstad, förvaringslokal eller liknande till sådan plats eller lokal eller till garage,

2. färd kortaste lämpliga väg från hamn, järnvägsstation, fabrik, reparationsverkstad, förvaringslokal, *plats för testkörning* eller liknande till sådan plats eller lokal eller till garage,

3. färd kortaste lämpliga väg till eller från ett besiktningsorgan enligt 4 kap. 2 § *fordonslagen* (2002:000) för besiktning, och

3. färd kortaste lämpliga väg till eller från ett besiktningsorgan enligt 2 § *lagen* (1994:2043) om *vissa besiktningsorgan på fordonsområdet* för besiktning, och

4. körning i den omfattning som behövs för demonstration eller försäljning.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 2003.

Denna lag träder i kraft, i fråga om 13 och 18 §§ den 1 december 2002, och i övrigt den 1 maj 2003.

Förslag till lag om ändring i lagen (2001:558) om vägtrafikregister

Härigenom föreskrivs att 13 och 18 §§ lagen (2001:558) om vägtrafikregister skall ha följande lydelse.

*Lydelse enligt förslag 2.1 i denna Föreslagen lydelse
lagrådsremiss*

13 §

Bestämmelserna i 12 § gäller inte i fråga om

1. fordon som används uteslutande inom inhägnade järnvägs- eller industriområden eller inom inhägnade tävlingsområden eller andra liknande inhägnade områden,

2. släpvagnar som dras av traktorer, motorredskap klass II eller sådana tunga terrängvagnar som är konstruerade för en hastighet av högst 30 kilometer i timmen, om fordonen i det enskilda fallet används endast på motsvarande sätt som en jordbrukstraktor enligt fordonsskattelagen (1988:327),

3. fordon som brukas kortaste lämpliga väg till eller från ett besiktningsorgan enligt 2 § *lagen (1994:2043) om vissa besiktningsorgan på fordonsområdet* för registreringsbesiktning eller, i fråga om fordon som har förts in i Sverige för testkörning enligt 23 § första stycket 4, för kontrollbesiktning,

4. fordon som provkörs vid besiktning eller inspektion av polisman, *besiktningsorgan enligt 2 § lagen om vissa besiktningsorgan på fordonsområdet*, bilinspektör eller *tekniskt biträde* i den utsträckning som behövs för att förrättningen skall kunna genomföras,

5. fordon som provkörs av den som Vägverket särskilt förordnat att utföra haveriundersökning, att utöva tillsyn enligt produktsäkerhetslagen (1988:1604) eller att handlägga ett ärende,

6. ombyggda eller amatörbyggda fordon som provkörs inför en registreringsbesiktning av den som Vägverket särskilt förordnat att utföra sådan provkörning, eller

7. fordon som brukas med stöd av saluvagnslicens enligt 18 §.

I fall som avses i första stycket 3 skall handlingar som visar avtalad tid hos besiktningsorganet medföras och på tillsägelse visas upp för en polisman eller en bilinspektör.

3. fordon som brukas kortaste lämpliga väg till eller från ett besiktningsorgan enligt 4 kap. 2 § *fordonslagen (2002:000)* för registreringsbesiktning eller, i fråga om fordon som har förts in i Sverige för testkörning enligt 23 § första stycket 4, för kontrollbesiktning,

4. fordon som provkörs vid besiktning eller inspektion av polisman *eller sådan besiktnings-tekniker*, bilinspektör eller *tekniker som avses i fordonslagen* i den utsträckning som behövs för att förrättningen skall kunna genomföras,

Finner polisman anledning att anta att fordon som han anträffar i trafik inte är i föreskrivet skick tillämpas första stycket 4 på motsvarande sätt.

Prop. 2001/02:183
Bilaga 3

18 §

Med stöd av en saluvagnslicens får fordon som inte är registrerade i vägtrafikregistret eller är avställda och som licenshavaren yrkesmässigt tillverkar, transporterar eller handlar med eller som innehavaren utför fordonstester med, brukas för

1. testkörning samt provkörning i samband med tillverkning eller reparation,

2. färd kortaste lämpliga väg från hamn, järnvägsstation, fabrik, reparationsverkstad, förvaringslokal, plats för testkörning eller liknande till sådan plats eller lokal eller till garage,

3. färd kortaste lämpliga väg till eller från ett besiktningsorgan enligt 2 § *lagen (1994:2043) om vissa besiktningsorgan på fordonsområdet* för besiktning, och

3. färd kortaste lämpliga väg till eller från ett besiktningsorgan enligt 4 kap. 2 § *fordonslagen (2002:000)* för besiktning, och

4. körning i den omfattning som behövs för demonstration eller försäljning.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 2003.

Förslag till lag om ändring i lagen (2001:558) om vägtrafikregister

Härigenom föreskrivs att 19, 23, 24 och 28 §§ lagen (2001:558) om vägtrafikregister skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

19 §

Saluvagnslicens kan meddelas den som yrkesmässigt tillverkar, transporterar eller handlar med motordrivna fordon eller med släpfordon.

Saluvagnslicens kan meddelas den som yrkesmässigt tillverkar, transporterar eller handlar med motordrivna fordon eller med släpfordon *eller den som yrkesmässigt tillverkar fordonskomponenter. Saluvagnslicens kan också meddelas den som anges i 23 § första stycket 4 och som för in fordon till Sverige för testkörning samt den som på uppdrag yrkesmässigt utför sådan testkörning.*

Licens får inte meddelas om det skäligen kan antas att den kommer att missbrukas eller om det finns något annat särskilt skäl mot att den meddelas.

Med tillverkning avses i första stycket även sådan påbyggnad eller lackering som ingår som ett led i arbetet med att färdigställa fordonen.

23 §

Tillfällig registrering får meddelas för ett fordon som inte skall registreras för att stadigvarande brukas i Sverige, om

1. sökanden inte har sitt egentliga hemvist i landet och här förvärvar ett fordon,

2. sökanden har sitt egentliga hemvist i landet och här förvärvar ett nytt fordon men avser att flytta från landet inom tre månader från den dag då den tillfälliga registreringen meddelas,

3. sökanden är en svensk utlandsmyndighet som här förvärvar ett nytt fordon som skall brukas utanför landet, eller

4. sökanden inte har sitt egentliga hemvist eller, i fråga om en juridisk person, sin ledning i Sverige och sökanden eller den som representerar den juridiska personen endast tillfälligt skall vistas i landet samt fordonet *har förts in för enskilt bruk eller för testkörning eller annat liknande ändamål och endast tillfälligt skall användas i Sverige.*

4. sökanden inte har sitt egentliga hemvist eller, i fråga om en juridisk person, sin ledning i Sverige och sökanden eller den som representerar den juridiska personen endast tillfälligt skall vistas i landet samt fordonet *endast tillfälligt skall användas i Sverige, och*

a) det har förts in i eller skall föras in i landet för testkörning eller annat liknande ändamål,

eller

b) det har förts in i landet för enskilt bruk.

Tillfällig registrering enligt första stycket gäller *under tolv månader från den dag den meddelades*. Tillfällig registrering enligt första stycket 1 av ett fordon som inte är nytt gäller dock endast under en månad.

Tillfällig registrering enligt första stycket gäller *från den dag den meddelades och under tolv månader eller om sökanden begär det under tre eller sex månader*. Tillfällig registrering enligt första stycket 1 av ett fordon som inte är nytt gäller dock endast under en månad.

24 §

Tillfällig registrering får meddelas på nytt för ett visst fordon först sedan tolv månader har förflutit efter utgången av närmast föregående period av en sådan registrering.

Tillfällig registrering får meddelas på nytt för ett visst fordon först sedan tolv månader har förflutit efter utgången av närmast föregående period av en sådan registrering. *Denna begränsning för en ny registrering gäller dock inte sådana fordon som anges i 23 § första stycket 4 och som används för testkörning.*

28 §

Om de i 22 eller 23 § angivna förutsättningarna inte är uppfyllda skall det beslutas att den tillfälliga registreringen skall upphöra.

Om de i 22 eller 23 § angivna förutsättningarna inte är uppfyllda skall det beslutas att den tillfälliga registreringen skall upphöra. *Det samma gäller om fordonet har bytt ägare eller om ägaren begär att registreringen skall upphöra.*

Denna lag träder i kraft den 1 december 2002.

Lagrådets yttrande

Prop. 2001/02:183
Bilaga 4

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2002-05-13

Närvarande: f.d. regeringsrådet Karl-Ingvar Rundqvist, regeringsrådet Marianne Eliason, justitierådet Severin Blomstrand.

Enligt en lagrådsremiss den 2 maj 2002 (Näringsdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i lagen (2002:000) om ändring i lagen (2001:558) om vägtrafikregister,
2. lag om ändring i lagen (2001:558) om vägtrafikregister,
3. lag om ändring i lagen (2001:558) om vägtrafikregister.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av kanslirådet Fredrik Ahlén.

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 23 maj 2002

Närvarande: statsministern Persson, ordförande, och statsråden Thalén, Winberg, Lindh, Sahlin, von Sydow, Pagrotsky, Östros, Engqvist, Rosengren, Larsson, Lejon, Lövdén, Ringholm, Bodström, Karlsson, Sommestad

Föredragande: statsrådet Rosengren

Regeringen beslutar proposition 2001/02:183 Ändringar i lagen om vägtrafikregister